

NESTKASTENVERSLAG VAN KONINGSHOF 1980

Na de voorjaarsschoonmaak in maart werden er drie controles gehouden nl. op 6 mei, 28 mei en 17 juni. Hierbij werden steeds alle kastjes in één avond gecontroleerd. Op 1 juni werd ook nog de traditionele rondgang langs de kastjes gehouden voor de leden van de Vogelvereniging Veldhoven, maar de traditie lijkt een aflopende zaak te worden: slechts 2 personen hadden het niet al te beste weer getrotseerd. Bij de eerste controle bleek dat er weer een gedeelte van het dennebos was gekapt. Kennelijk wil men wat meer variatie krijgen in de begroeiing. Hierbij waren ook wat nestkasten hun boom kwijtgeraakt zodat we ze op een andere plaats moesten ophangen. Ook waren er op andere plaatsen enkele kastjes van de boom geslagen, waarschijnlijk door kwajongens. De resultaten van 1980 zijn weergegeven in tabel 1. Daarbij heb ik de broedsels van 6 en 28 mei beschouwd als eerste broedsel en die van 17 juni als tweede broedsel.

TABEL 1: Totale resultaten van de nestkastencontroles op Koningshof te Veldhoven in 1980.

SOORT	1e broedsel	2e broedsel	TOTAAL
Koolmees	37	26	63
Pimpelmees	13	8	21
Ringmus	4	1	5
Gekraagde Roodstaart	5	1	6
Holenduif	2	2	4
Bonte Vliegenvanger	3	-	3
Zwarte Mees	2	-	2
Spreeuw	1	-	1
		subtotaal	105
verlaten	8	-	8
geplunderd	1	-	1
nest van Eekhoorn	4	-	4
Niet gebruikte kasten			34
		totaal	152
Twee keer gebruikte kasten			- 25
Totaal aantal kasten			127

Het totaal aantal broedsels lag een stuk hoger dan in 1979 nl 105 tegen 73. Deze toename komt geheel voor rekening van de Koolmees (+22) en Pimpelmees (+11). Voor deze soorten lijkt 1980 een zeer goed broedseizoen te zijn geweest.

De Koolmees boekte na 1979 opnieuw een record aantal broedsels. Het is bekend dat deze vogel in gebieden waar lang nestkasten hangen steeds meer toeneemt (zie ook nestkastenverslag 1979). Dit lijkt op Koningshof nu ook te gebeuren. Volgens Braaksma en Boere (1980) zouden door voedselconcurrentie van Koolmees en Pimpelmees, soorten als Zwarte Mees, Matkop en Kuifmees kunnen worden benadeeld. Op Koningshof zijn deze soorten in de nestkasten zeer sporadisch aanwezig, zeker in '79 en '80. Of het nodig is om maatregelen te nemen in de vorm van selectieve kastjes weet ik nog niet, Hoewel het aantal niet gebruikte kasten aan de lage kant begint te raken (34 tegen 47 en 44 in voorafgaande jaren) We zullen eerst het komende broedseizoen nog eens afwachten.

Een verheugend feit was het aantal Gekraagde Roodstaarten wat van onze kastjes profiteerde: 7 broedsels waarvan 1 geplunderd. Dit was ook een recordaantal.

De achteruitgang van de Ringmus waarover ik het in het verslag van 1979 heb gehad gaat ook nog steeds door.

Maar de klapper van het broedseizoen 1980 was wel de "coup" van de Bonte Vliegenvanger. Van 1973 tot en met 1977 had hij met 1-3 paar met wisselend succes gebroed, maar blijkbaar had hij zich toch niet definitief kunnen vestigen. Bij de Tweede controle ontdekten we eerst een zingend $\hat{o}$ bij een leeg kastje op een plaats waar we in 1979 een $\hat{o}$ hadden gezien. Wie schetst onze verbazing toen we een eindje verder een broedend $\hat{o}$ aantreffen en later nog twee andere. Plus nog een ander $\hat{o}$ zingend $\hat{o}$ bij een leeg kastje. Het lijkt er dus op dat er 5 $\hat{o}$ geweest zijn waarvan er 3 een $\hat{o}$ hebben kunnen aanlokken. Dit moet een basis kunnen zijn voor definitieve vestiging. Afwachten maar weer. Misschien ook eens iets om op te letten, op andere plaatsen in de Kempen waar nestkastjes hangen.

Tenslotte nog een woord van dank aan degenen die meegeholpen hebben bij de controles en de vlooiën getrotseerd hebben. Met name Wim van de Voort die mij steeds van voortreffelijk vervoer voorzag.

Wil je ook wel eens veel Koolmezen zien of een Bonte Vliegenvanger van dichtbij dan kan dat: je hoeft alleen maar mee nestkasten te gaan controleren en schoonmaken natuurlijk. Je kunt je bij mij melden en dan hoor je wel wanneer de controles zijn.

LITERATUUR:

Braaksma S. en Boere G., 1980: Is het plaatsen van nestkasten wel zinvol? De Lepelaar nr67 mrt/apr 1980:41-44.

D'n Blauwe Klauwier: maart 1976, september 1976, januari 1978 februari 1979, maart 1980.

Jan Wouters
(nestkastcoördinator)